

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap és csütörtökön.**
Előfizetési ár:
Helyelvre 2 korona 70 fillér. Felévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
havá a keziratok címzendők

Hirdetéseket és nyilttíri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésékelt áron számít fel.

A vedlettek.

Írta: Vázsonyi Vilmos.

A vedlés örömét az állatvilágban nem éppen a legnemesebb fajok élvezik. Új bundát, vagy új bőrt szerezni, a régít elhullatni, vagy levetni: ez a közönségesebbek kiváltsága. Hogy a megvedlett állat hogyan gondolkodik régi, elhagyott mezéről, egyszerűen, közönyösen ott hagyja-e, vagy mélysegesen megveti és ha kell, bizonyos illetlen életfunkciókkal is meggyalázza, ezt a természetbúvárok nem mondják el nekünk. De a politikai vedlések jelenségei talán világot derítenek erre a kérdésre. A pártok és a politikusok a vedlés után régi bőrüket fel sem ismerik, megvetik, meggyalázzák. A természetűdösök figyelmébe ajánljuk éppen ezért a koalíció vedlésének érdekes tanulságait.

A régi bőrben a koalíció a szabad, a korlátlan és féktelen vitakozás fanatikusa volt. Beszédeiben annyi erő volt, hogy löerőben is nehéz a mértékét kiszámítani. Hogy a szabadelvűpárti többség Bécs számára elárulja a hazát,

az olyan gyöngy-támadás volt, hogy a-Zeñir langyos fuvalmát képviselte a Ház küzdelmeiben. Szónoki viráguk közt kevés volt az illatos rózsza, annál több a nadragulya. És jaj lett volna az elnöknek, aki holmij élesebb megjegyzésért megszakítja a beszédek fonatát, vagy rendreutasítással fenyegetőzik. Az obstrukció legtartalmasabb mennykővei hullottak volna fejére.

Ma a koalíció idegentüi tekint régi bőrére. Mi lettünk volna az obstruálók, a dörönbőlők, az éles kritikájú, erős hangú, kiméletlen és kegyetlen ostromlók? Nem lehet. De ha igen is lenne, mi nem lehetünk olyan engedékenyek, mint voltak ellenfeleink. Miért túrték a balgák a mi gorombaságunkat? Miért engedtek, akkor nem buktak volna el? Mi nem túrtunk kritikát, mi rögtön az elnöki pallossal suhintunk a kellemetlen szónok felé, nyomon megvonjuk a szót, vagy emlegetjük a mentelmi bizottságot. A kinek nem tetszik, az ne beszéljen. A beszéd ha nem zaoozsma, különben is istenkáromlás, mikor halhatatlan olimpusi alakok vezetik az ország ügyeit.

A régi bőrben hazaárulásnak mi-

nősítették a lex. Dánielt. Azután, örömkömben, hogy végre kormányra jutottak, kibujtak a bőri:ből és most megvedletten bár, de törve nem, megcsinálták a házszabály-reviziót. Valóban felesleges óvatosság volt. Az ő elnöklési és tárgyalási modoruk mellett nem kell szigorított házszabály. A szónok beszédjét előbb gorombaságokba ful-lasztják és ha ez sem elég, ott ül a jó elnök, aki a magaslatról dupláz rá a nemes munkára, rendreutasít, kritizál, leckéztet, szót von meg, vagy mentelmi bizottságot utasít.

Mennyi humor van a megvedlettek parlamentjében. Ha a szónok azt találja mondani, „A többség hivatatásának magaslatán!” — elkészülhet Justh Gyula válaszára: »A képviselő úr gyanúsít: ez ért rendreutasítom és ha így folytatja, megvonom a szót!» — 1901 óta vagyok tagja a Háznak. A koalíció uralmáig alig hallottam ezt a szót: »a mentelmi bizottság elé utasítom a képviselő urat.« Most nincs ülés, mely ennek a virgácsnak megsuhogtatása nélkül mulna el.

TÁRCA.

AZ ÉJ KIRÁLYA.

Az útea csendes, néma, árva,
Az éjszakában nines, ki járna,
Csak én magam csatangolok,
S mögöttem egyre elmaradnak
A sárkú, méla ház-sorok.

Amerre járok, kong a léptem
S kísértetek lépéseképen
Visszhangoztak a házfalak,
Egy sarki lámpa sárga fénye
Rémárnyat szul a fak alatt.

Nagy úr vagyok, az éj királya,
Ki éj-honát magában járja,
Magamba' járom csendesen,
Egyém az éj, a léptek, árnyak,
De est sem látja senki sem.

S ha fény sugarral jó a reggel
S találkozom az emberekkel,

Mi lesz belőlem? Senki. Semmi . . .
Ladót a trónod, elchetsz már
A szalmaszákra elpíhennl.

Levélzsky Károly.

Helyes megoldás.

Megszoktuk és közömbös szemmel nézük a rohanó fejlődés gyors csodaalkotásait. Az ideges, lázas életmód, a melyet élünk, ritkán nyujt alkalmat az elmélkedésre, az elmélyedésre. „Porból lettünk”, mondja a nagy, örök allegória, de mi már azzal a porral sem törődünk, mely ruhánkra tapad, a melyet tudunk beszív.

A mi a port illeti, az sehol oly bőseges, oly ijesztő mennyiségben nem borította el az ós hűmüst, mint azon a helyen, mely a Városligettől nyugotra a fővárost határolta. Még harom évtized előtt kietlen szeméthalmazok, ócska deszka kerítések között bándukoltak az elszánt emberek azon a rendezet-

len térségen, hol ma büszke paloták emelkednek s benzines motorok száguldanak.

A külvárosi elmésség Csikágónak nevezte el azt a városrészt, mely a Rottenbiller utcán túl az Aréna-útig terjed. Az elnevezés nem egészen önkényes, azt akarja jelezni, hogy ilyen gyors fejlődést csak Csikágó városa volt képes produkálni.

Hévek óta lakom ebben a budapesti Csikágóban, de érdeklődésemet főleg a Aréna-út köli le, mely szépségével, mozgalmasságával a világvárosi buvárokra emlékeztet.

Az Aréna-úton (az Abonyi utca sarkán) van a Riviera-kavéház, mely épp oly hirtelen keletkezett, mint ez az érdekes városrész.

Szép nyári este volt, mikor a délszaki növényekkel szegélyezett hosszú, széles teraszon élveztem a lágy, hűs szellőt, míg körülöttem vidám bohémnép, írók, piktorok, szobrászok, zenészek és színészek tarka csoportokban, változó hangnemben csevegtek, kacsagtak, mulattak . . .

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testvért, megszűnteti a köhögést, röhögést, éjszai izmádat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által egyenlő ajánlva.

Mint hogy értéketlen utáztatokat is kínálnak, kérjék mindenben „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj.)

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárban. — Áru Elvegenként 4.- koron.

P e t ő Sándor szerdai interpellációjánál is élveztük ezt az elnöki humort. A szónok egyik kritikái megjegyzése, mely lágy zsongás a Justh Gyula elvtársainak régi obstrukciós beszedeihez képest, ismét alkalmat adott a szokásos elnöki pitegés-pattogásra. A vedlettségnek ezt a fokát eddig csak Bécsben láttuk. Ott Luegerék azzal a csatalkáltással ortromolták a szabadelvűeket, hogy nincs szólásszabadság, de van pazarlás. Ők azután, uralomba jutva, csinálnak egy milliárd adósságot és mindenkit kizárnak üléseikről, aki csatlakozna nagyságukat megkritizálják.

Mi ennek a modernak a forrása? Az önimádat-e, mely métereiben a humorba csap át, vagy a rossz lelkiismeret, az üldözési mánia, mely a nagy árulás tudatában minden félével rezgésében a halált sejtí? Az a rettenetes türelmetlenség, az a máglyarakó burzsoátság, mely a parlamenti többséget jellemzi, szép tanulmány a lélek-búvároknak.

Ezek a megfigyelésre méltó jelenségek most különösen pikánsak voltak, mikor a rendőrség egyik tagjának ügye került s őba Érdekes volt, hogy ez a társaság, mely évtizedeken át halatlan és gyakran igaztalan támadásokat intézett az egész rendőrség ellen, most mint zúgott, haragudott, lázonzott, mert egyetlenegy rendőrtisztviselőt megmertek vádolni. Ami számukra szabad préda volt, az ma szentség. És e felséges jelenetnek elnököt Justh Gyula, aki ellenzéki korában úgy bánt el egyik rendőrtisztviselővel, amint még soha szocialista fellepni nem merészelt. Csak R á t k a y László hiányzott aki

A fiatal írók és újságírók külön nagy asztalt foglaltak el s élénken tárgyalták az aktualitásokat. Olyik hírtelen felegette és sietett a redakcióba. A tavaszán nem mulasztotta el kijelenteni: »Visszajövök«.

Mert es a kávéház, mintha csak a »Quartier Latin«-ben volna, valóságos irdalmi és művészi kávéház lett. Színész, színész, szingargató nem utazik keresztül Budapesten, hogy be ne kukkantana.

Azon a nyári estén, a melyről szóltam, én is kedves régi ismerőssel találkoztam a »Riviera« teraszán: Dési Tivadar nyugalmazott rendőrtanácsossal. Az öreg úr egyike azoknak a kriminál-szociológusoknak, kiknek szava mindig érdekelt. Valami különös talantuma van az embereket kibombolni és belénezní a lelkükbe. A mellett hiányzik belőle a doktrinereknek az a vérszótzó vonása, hogy nézetüket, véleményüket másokra erőszakolják.

— Nos, hogy a remekül fest es az új kávéház? — kérdezte.

S z e l l Kálmán idejében kiadta ehires jelszót: »Addig itt nem lesz tárgyalás, míg Rudnay marad a főkapitány.«

Ime, a vedlettség tökéletessége. A terrorizmus juttatta őket hatalomra és ők mindnapn hajtogatják: »Nem tűrünk terrorizmust!« Okos emberek. A lajtorján felmásztak és hogy útjukat más ne követhesse, maguk után húzzák és összetörik a lajtorját.

És ezeknek a férfiaknak tartanak előadásokat komoly ellenzéki férfiak? Minek? Nem kárba vesztett munka ez? Ez a parlament a nemzet aléltóságának, meglepett, fáradt és kimerült állapotának torz-szülötte. De csak átmenet. Rendeltesége, hogy betöltse azt az árkot, mely minket a népparlamenttől elválaszt. Túl kell jutnunk rajta. De minek felfrissíteni unalmasságát, minek fokozni kéjvágyát? Mulatságos szerep a miszcionáriusé az emberek között, de még könnyebb, mint azoké, akik a vedletteket régi bőrükre emlékeztetik. Ez a parlament merüljön el a maga unalmasságában, kritikálatlanságában és siketnéma önbálványozásában. Annál előbb éri utól végzete.

A választó jog és a bécsi paktum.

A féléhivatalos koalíciós sajtó látható mohósággal tagítja és toldja A n d r á s s y Gyula gróf belügyminiszternek a király szándékára vonatkozólag tett folyosói nyilatkozatát. Mivel ez a nyilatkozat a folyó politikai kérdések magvet érinti s így curren helyes megértése az országnak is kiváló érdeke: el nem kerülhet, hogy azt a kritika világításában is

— Igen, — mondtam.

— És itt, az Abonyi utca sarkán, sietet megjegyezni öreg barátom jelentős mosolylyal... Különös...

— Miért különös? — kérdeztem.

Deésy Tivadar intett, hogy számot ad róla.

— Több mint különös, csodásan érdekes, hogy én ebből az ezüst Wellington-csészéből szürocsódom a mokaát ezen a helyen, a melyhez, mondhatom, izgalmas, krimináls emlékek fűznek.

— A helyhez? — kérdeztem.

— Igen, ehhez a helyhez.

Merengően tekintett maga elé és halakn folytatta:

— Itt, ezen a helyen végeztem az első nagyobb rendőri nyonczást, ezelőtt harmincöt évvel... Mikor négy markos rendőri kíséretében kijöttem, szükségét éreztem, hogy ujjam állandóan a revolver ravaszán legyen. A mai nemzedék alig tudja elképzelni, hogy milyen sivár, veszedelmes terület volt ez. Ha

lathassa mindenki. Hiba volna, ha a korona és a nemzet között való jogi vagy politikai vonatkozásokban kritika nélkül menne át az ország köztudatába némely ellenizhető ténybeli tévedés.

A n d r á s s y Gyula a plurális választási jog dolgáról először a képviselőház t o r n á c á n, tehát olyan helyen nyilatkozott, mely a koalíció hatalomfoglalása óta csudálatosképpen gyakran fontosabb politikai hely, mint maga az álsterem. Ez alkalommal először tetto magára nézve, sőt a kormányra nézve nyíltan kabinetkérdéssé aat, hogy az ő addig még nem is ismert plurális választási javaslatából törvény legyen.

Ezt megtörtődta bent az ülésen azzal a nyilatkozattal, hogy téves fölfogás az, mintha a plurális választói jog behozatala a király presztirsét érintené. Visszautaltotta azt a méltatlan fölvetést, mintha a korona megmáslaná tett ígértét. Ehhez fűzte aztán azt az elvi erejt parlamentarizmus magyarázatot, hogy a király, ha mar hozájairuit is egy olyan törvényjavaslat beteresztéséhez, mely az általános, egyenlő és titkos választói jogról szól, most, ha új minisztérium esetleg m á s javaslatot terjesztene be, semmi sem kényszerítheti a királyt, hogy az előbbi mellett legyen kénytelen megmásladni, mivel ez a parlamentarizmus egyenesen lehetetienné tenné. Ez tehát nem állandó alkotmányos obligó a királyra nézve. Mas szóval: a király, tett ígére sérölmé nélkül láthatja el előzetes jóváhagyással az A n d r á s s y-féle plurális javaslatot.

Mindenki láthatja, hogy a belügyminiszternek emó nyilatkozásai gondosan simára kövezik, sőt aszfaltoznak a királyi elhatározásnak eddigéi bizony-bizony még meglehetősen göröngyös útjat. Ez azonban csak kaptáció és

ösmeretlen gonosztevőt kellett üldözniük, első tünk ide vezetett. Ez volt a razzikának legizgalmasabb és legeredményesebb színhelye. Az a rendőr, ki ledéppent, minden borzalomra el volt készülve. De az az eset a szokottnál is veszedelmesebb volt.

— Emékszik rea? — kérdeztem.

— Ó, nagyon pontosan, — még a nevek nagy részére is. Nem közönséges eset volt. Ha érdeklí...

— A legnagyobb mértékben, — siettem válaszolni.

— Jó, elmondom. Ismétlem, harmincöt év előtt történt. Fiatal rendőrtisztviselő voltam, mikor értesítettek, hogy a Rókus-kórház sebészeti osztályán egy ember fekszik súlyos sérülésekkel. Megjelentem a rendőrorvos kíséretében s megállapítottam, hogy a súlyosan sérült ember Francesco Laudon spanyol átléta és műbirkozó. A hatalmas termetű spanyol tört németággal, melyet rossz franciával vegyített elmondotta, hogy ő, a ki a cirkszban mint műbirkozó szre-

ENERGIN

EGY EGÉSZ DOBOZ ÁRA 2 50 KORONA.

Kapható a gyógyszerárakban, de biztosan az **ENERGIN VÁLLALATNÁL PÉCSETT,** mely 6 dobozt bérmentesen szállat.

Leghathatósabb és legizletesebb hízaló és vértisztító szer

Számos előkelő orvostanár és szaktektély által kitünő eredménnyel kiprobálva! 10—1.

GYERMEKEKNEK:

Siettetí a járást és fogzást, előszelja a mirigyeket és az ótvart — hánolítja a csontok és izmok fejlődését — javítja és rendezi az emésztést.

FELNŐTEKNEK:

léhetetlen vértiszító, gyengéledőkönél erőstó és mirigyosztató szer, mellbejoecknél megemlést az izmóknál és elősegíti a gyógyulást.

ügyeskedés, a mi a tényeket nem érinti. Amit elvileg Andrásy Gyula gróf az úgynevezett "első" királyi jóváhagyások természetéről mond, az is úgy maradhat. És ha az előrebocsátott ténybeli adatok is éppen olyan rendben volnának, mint ez az elv, akkor szó nélkül lehetne túlhaladni ezen a bökkenőn is, mint ahogy már ennél nagyobbakon is sok kárral, bár eddig szerencsésen megelylezés nélkül hajszolták át a magyar közjogot és parlamentarizmust.

A tényekben azonban nagyot tévedt a belügyminiszter. A dolog tudniillik úgy áll, hogy az 1906. évi bécsi paktumban, mely a mostani kormányzás alapja, nem a királyi kötelezte magát az általános választói jog behozatalára, hanem Andrásy Gyula gróf és Kossuth Ferenc. Az általuk elfogadott paktum-pontozatokhoz azután hozzájárulván az egész koalíció és azt az 1906. májusi választások által megpecsételve: nem lehet kétséges, hogy Andrásy grófnak most nem a királyi kötelezettségéről, hanem a saját maga és a koalíció kötelezettségéről kellett volna beszélnie. És azt kellett volna bizonyítania, hogy a kormány és többsége is éppen olyan parlamentárisan cselekszik, ha az 1906. áprilisában vállalt reform-obligóit 1908. szeptemberében nem tartja meg, sőt annak az ellenkezőjébe csinál kabinet-kérdést.

Szigorúan a tényekhez ragaszkodunk, amikor mindenki emlékeztetnie hozza, hogy a kormányváltás alapul szolgáló 1906. áprilisi paktum utolsó, vagyis 8-ik pontjában a koalíció nevében Andrásy és Kossuth fontartás nélkül elfogadta a koronának azt a kikötését, hogy az általános választói jogot "legalább is" az akkori kormány (Fejérváry) által kívánt terjedelemben fejérváryra kell hozni. Ami azt jelenti, hogy

annál tágasabb alapon igen, de székebb alapon nem létesítheti a reformot.

Hogy mit akart az első, úgynevezett darabont kormány, az az 1905. október 29-án közzétett Fejérváry-féle programból kitetszik. E szerint a reform az általános, titkos, községenkénti és közvetlen választáson fog alapulni. Andrásy és Kossuth híserre vállaltak obligót és nem másra.

Nem tudjuk még, hogyan tiszteljük Andrásy Gyula gróf reformjavaslatát, mivel még nem ismerjük. De az egészen bizonyos, hogy a plurális választói jog mindenféle formájában, az általános választói jog megszervezése. Tehát ha Andrásy és a kabinet ezzel a kétséget kizáró módon konzervatív küccsel akarja teljesíteni fundamentális ígéretét, akkor még a legszempkázatottabb taktika mellett sincs igazsága. Az ilyen klauzulával székebb térre szorított reform — akárhogy gondolkozzék is valaki róla — adhat mindent a világon, csak éppen legalább is olyan terjedelemben választói jogot nem adhat, amire nézve Andrásy, Kossuth és Ferenc és utánuk az egész koalíció a királlyal és a nemzettel szemben obligót vállalt.

Magáról Andrásy javaslatáról majd akkor mondjuk el a magunkét ha ismerünk fogjuk; de az a fessült várakozás nem lehet akadály annak a fölismérésnek, hogy Andrásy gróf a folyóati nyilatkozataiban nagyon elhibázta a tényeket és összekeverte a személyeket.

Az törekedni kifejtetni, hogy a királyt abligó nem köti az általános választói jog, ama széles terjedelméhez, holott az kellett volna érthetővé tennie hogy őt és a koalíciót miért nem köti a vállalt nagy politikai kötelezettség?

Azért nem éráik magukat obligóban,

nyilvánosan földre tépért . . . Arra is emlékeztetni vélt, hogy a rablók visszamentek a kerítés mögé s ott hosszabban tartózkodtak.

— Nos — folytatta a rendőrtanácos ostig néhány ügyes polgári biztos segítségével, akkor még úgy hitták a detektiveket, tisztában voltak a személyekkel. Akár nyomban le is tudtuk volna őket tartoztatni. De főnököm, ki nagyon praktikus rendőr volt, azt mondta, hogy erre ráérünk. Előbb a pénzt és az értéket kell megtalálnunk . . . Valószínű, hogy nem vitték magukkal, hanem egyelőre elásták valahová, úgy lehet a kerítés mögé . . . Utasítást kaptam . . . négy rendőrrel elrejtőzni a kerítés mögé, melyet a műbirkozó szaval után könnyű volt megtalálnunk . . . Itt, ezen a helyen, a hol most piknikozunk, történt a rablás és én egy hosszú éjszakán át itt leselkedtem, készen arra, hogy élet-halálraeot kell vinni . . . Emborem feyverrel a kezükben hason fekdtek néhány állvány fedezete alatt, én egy óeska ajtó mögé vonultam . . . Már hajnalodni kezdett, mikor halk lépéseket hallottunk, a derengő félhomályban észrevettük, hogy egy nő közeledik óvatos, macskaléptekkel . . . Egycsén felém tartott s megfogta azt az óeska ajtót a mely mögött ültem . . . Hirtelen felugrottam s megfogtam karját . . . A leány hangosan felsikított s kiszakította magát kezemből . . . Az egyik polgári biztos átkapta derekát s befogni igyekezett száját . . . A leány kétségbeesetten védekezett, sivitott, karmolt, harapott . . . Persze nem sokat használt . . . De a helyset hir-

mivel már akkor azzal a gonosz feltevéssel mentek be a paktumba, hogy azt úgyis kifogják játszani? Ez a rosszabbik eset. Nagy azért, mivel fogaink sem volt róla, hogy mit cselekszünk, de azért mégis vállalkoztak az ország kormányzására? Ez a jobbkik eset.

Ezért, vagy azzal, de idekölnünk kelene, mivel harmadik eshetőség nincs.

A magyar ifjúság ereje.

— Satnyál az új nemzedék. —

Sokszor tapasztalt sajátsága a magyar embernek, hogy idegenkedik a társulástól. Ha kutatjuk e mindenesetre sajnálatos faji jellemvonás századokon végig átróklött okait, abban kell megállapodnunk, hogy nemzetünknek örökös politikai, felekezeti és faji küzdelmei, a külső és belső ellenségekkel vívott harcái és ezek alatt számtalan pártokra való széttagoltságuk bizalmatlankodást, gyanakodást, előléteket ottolt belénk a saját véreink iránt is.

Figyeljük csak meg a környezetünket, de vessünk egy pillantást a saját lelkületünkbe is és azt fogjuk látni, hogy vannak nálunk érdekcsoportok, egyesületek, politikai, felekezeti és nemzeti pártok szerint kifejeződött körök, valamint a társadalmi osztályok egymástól elkülönítő klikkek, de mind ezek nem annyira az egyesülés célját szolgálják, mint inkább, hogy a többi érdekcsoporttól, a többi egyesülettől, felekezettől, nemzetiségtől, osztálytól, párttól különválva, azoktól megkülönböztesse magát és hogy a legtöbb esetben azok ellen titkos vagy nyílt küzdelmet folytasson. Ezek a különböző csoportok nem úgy illeszkednek a magyar állam egészéhez, mint hogy harmónikus mozaik lap egyes köveceké, hanem mint a futóhomok egyes szemek, melyeket minden szélvihar szerteszert szór s amelyek nem alkalmasak a honti talaj megszárdítására, felvirágzására, termővé tételére.

Fájdalom, a magyar gyermek már a házi tűzhelynél veszi magába a társadalmi

pelt, az éjjel néhány emberrel dorbézolt, kikhez később egy felütőn szép szőke leány szegődött. Ő ezzel a leánnyal jóval éjjel után sétára indult. — Beszélni alig tudtak egymással, de a leány lángoló tekintete megzavarta kisse ittas fejét. Nagyon szivesen állt vele a langyos nyári éjszaka a nagy fák között. A leány karjába csimpaszkodott és vezetete. Mikor a fás területet elhagyták, homokos, buccás talajra értek . . . Nem gyanított semmi rosszat, sőt örült a kedves kalandnak. Hirtelen egy fakertéshez értek, melyen belül mindenféle épületrész és sok szemét volt. Emlékezett, hogy meg is botlott egy gerendába. A leány hangosan kacagálni kezdett s abban a pillanatban úgy-öt férfi rohant elő botokkal, dorongokkal a kerítés mögüll . . . Tudta, hogy miől van szó . . . Elhatározta, hogy erősen, kétségbeesetten fogja magát védelmezni . . . Ugy is történt, az egyiket öklével leteretette, a másikat egy bokszszal felütötte az állát . . . dekkor egy erős tompa ütést a fejére, mely elkábította . . . A földre zuhant . . . Érezte, hogy kirabolják, össze-vissza kutatják zsebeit . . . Nem tudott védekezni, eszmélete egyra homályosn kezdett, csak arra emlékszik, hogy néhányan felkapták és valahová vitték . . . Őja, a hol reggel megtalálták . . . Minden értéke, közübelül nyolcven forint készpénze, aranyórója, láncja, gyűrűje s néhány ezüst, arany kitüntetési érme hiányzott . . .

A további kérdésekre előadta, hogy az egyik rablóban felismerni véli azt a birkozót, kit három nappal előbb a cirkuszban

telen kritikussa fejlődött . . . Erős léptekkel három-négy ember közeledett. Néhány lövés halatszott s egy golyó megebezte az egyik rendőr vállát . . . Mi is viszonzottuk a lövést . . . Alig hátr lépsényire tölem tompa zuhanás hallatszott . . . Utána menekülő lépeések zaja . . . Néhány perc múlva készen álló revolverrel a kerítés felé mentünk, miután a leányt előbb erősen megkötözték . . . Két lépsényire a kerítéstől egy ember fekdtt hason, mozdulatlanul . . . Az egyik polgári biztos, az öreg Bater megvilágította a kis lámpával az areát . . . Ráismert.

— Ez a Sabak Józsi.

A leghiresebb betörők egyike fekdtt ott holtan . . . A leány hosszszaggatás után megmutatta a helyet, a hová a rablót holmit asták . . . Egy hét múlva húsz forint híján a pénz is megkorült . . . A spányol műbirkozó hamarosan elhagyta a körházat s mikor a végtárgyalást megtartották már isten tudja merre jrt . . .

S mi lett a szőke leányból? — kérdeztem.

— Azt hiszem, három esztendői feyházra itélték . . . már sok volt a rováson . . . De még azután is találkoztak vele razdákon . . . Hanem, hogy kinek a golyója terítette le Sabak Józsiat, mondotta az öreg rendőrtanácos megrósz tekintettel, azt máig se tudjuk . . .

— Bizony nem lehetetlen, hogy itt, ezen a helyen, éppen én öltem embert . . . S most itt ülök, körülöttem vidáman szórakoznak, gyönyörködnek a finom, diszkrét

különtartozás érzését. Nem azt nevelik belé mindenképp fölött: »Mindnyájan a magyar haza gyermekei vagyunk! Nem tartják szeme élte a régi szép példát az összeköttött venyigenyalab erősségéről és a széthullott vesszők gyöngeségéről, hanem büszkén hangoztatják előtte: »Mi jobb fiai vagyunk e hazának, mert mi ehhez, vagy ahhoz a párthoz, felekezethez, osztályhoz, nemzetséghöz tartozunk! Már korán megtanulják gyönyörű, lenézni, gyúnyosítani a más körökhöz tartozókat és a helyett, hogy a kölelés szereteire, egyetértésre, összetartásra, együttműködésre buzdítanak, csak az ellenes indulatokat sítják felkékben.

Az iskola sem iparkodik enyhítőleg hatni, az ellentéteket elismerni, a hiányzó társulási szellemet megteremteni. Az iskola egyáltalában nem iparkodik a kedélyre, a szívre, a szellemre hatni, minden törekvése az ifjúság elméjének tudományokkal való túltömésében merül ki. Legkevesebbet pedig a test fejlesztésével törődik. Pedig, amikor az iskola az ifjúságot a szülők kezéből átveszi, felelősséget vállal azért is, hogy egészséges szellemet egészséges testbe olt belé. De hogyan teljesíti ezt a kötelességet? Míg az elmének művelésében a túlság meggy, a test neveléséről majdnem egészen megfeledkezik. Sőt ezt még az önképzés terén is majdnem lehetetlenné teszi.

Már pedig, ha van eszköz, mely a magyar ifjúság tarsulását előmozdítja, úgy ez a testedzés, a sport eszme, amely az egyeseket testben erősítve, olyan neutrális térben egyenlítő őket, ahol semmiféle part-, felekezeti és nemzeti ellentét nem állít föl elválasztó falakat és ahol nincs versengésben küzdhetnek az elsőbbségért, mely versengésben a haza lesz a győztes.

Igenis, ez nem játék, nem szórakozás, nem divathóbort, hanem a valódi hasafajg kérdése. Senki előtt se titok, hogy a statisztikának népesedési kimutatásai elomorított számokat mutatnak föl. Évről-évre kevesebb a születés, évről-évre sátnyal az újabb nemzedék, az újoncok évről-évre elsőűgesztőbb eredményvel végződik.

A mint az egyének is érdekében áll, hogy ellenálló képességét fejlessze, úgy a nemzetnek is fokozott arányban kell arra törekedni, hogy minden tamadással dacolhasson. Mit ér, ha millióit költünk évenként a haderőnk fokozására, ha nem lesznek izmos

karú, szívós kitartású, minden veszélyrel szembeálló vitéz katonáink?

A különféle testedző sportok terjedése ríktó világot vetit erre a mi elmaradottságunkra. Amikor az egyes sportok nálunk is meghonosodni kezdek, megdöbbenve látuk, hogy nem vehetjük fel a versenyt a külfölddel. Az ifjúság serényen hozzáfogott a mulasztóhöz pátáshoz. Csak hogy amint a ferdén neveit, csenevész fakat nem lehet hatalmas, terebélyes koronájú törzsűsé ideimítani, az elsátnyal emberit testből sem igen válik átletá. Eleinte arcpírító, számalmas volt az eredmény. De mutak az évek s a vasakarát meghozta áldásos gyümölcsöseit. A serdülők hasznosították előbbébb tarsak meddő kísérleteit s korán elkezdtek az önfeljesztés, izmosítás, a training munkáját és ma már ott állnak, hogy alig van sportág, melybe ne mutathatnánk fel ásmotvető sikereket.

Az idén Londonban lesajított olympiai mérkőzések is amellett bizonyítanak, hogy a magyar ifjúságban bizony a versenyképesség, egyes igen megbecsülendő eredményt irhatunk fiatal atlétáink javára és ha az özeredmény meg nem felelt meg teljesen a várakozásnak, ennek okát a meg nem szokott küzdőternek, a kedvezőtlen időjárásnak és — valjukk meg — főképen annak kell betudnunk, hogy a mi fiaink még nem tudják egyéni hajlamaikat s szokásaikat seigorrán a sportszabályoknak alárendelni.

Mindaz azonban csak idő kérdése. Mindent egyszerre elérni nem lehet. Az áttörött hagyományok második természetünkkel vannak. Azoktól szabadulni nagyon nehéz. De az első lépés megtörtént. Az összehasonlítás fölkelte a becsaványt. A »vagyok olyan legény, mint te!« elve dacos kihívásként hangzik végig a hazán s ifjaink nekigyürkőzve, mefeszített erővel dolgoznak.

Ma még kevés kivétellel, önmagukra vannak hagyatva. Elenyészőben esekély az a segítség, melyet az állam és társadalom a testedzés nemzeti feladatához nyújt. Az egyes iskolák és főiskolák kebelében keletkező sportgyuletek nem igen számíthatnak kívülről jövő támogatásra. Erkölcseire sem igen, nem hogy anyagilag remélhetnének. Talán majd ha még kirívóbbak lesznek az ellentétek, ha a nemzeti elsátnyalás veszélye még fenyegetőbben mutatkozik, hathatósabban fog jelentkezni a buzdítás is.

Szentes város polgármesterétől.

Figyelmeztetés.

Figyelmeztetem a városi és tanyai lakosságot, hogy akik akár helyből, akár vidékről bort — mustot — vásárolnak, ezt a városi fogyasztás adóhivatalnál (Petőfi-útca) azonnal bejelentésük, mert a hatóság szigorú ellenőrzést gyakorol, az eltitkolást a fogyasztási adó nyolcszoros összegéig terjedő bírsággal fogja büntetni.

Szentesen. 1908. évi szept. hó 21.

Dr. Mátéffy Ferenc,
3-1 polgármester.

Ujdonságok.

Szentes, 1908. szeptember 27.

— Az áruházi története. Cs a v o l s k y Lajos, aki tíz tizenkét évvel ezelőtt a függetlenségi párt vezérei közé tartozott, terjedelmes röpiratot bocsátott közre »Az áruházi története« címmel. A koalíciós kormány viselt dolgait mondja el időrendben, nagyon élcs hangú kritikával részletezve minden fontosabb fordulatot. Kimutatja, hogy Apponyi gróf a függetlenségi párt lejáratására vállalkozott, baránybörbe bujt farkas a függetlenségi nyájban s vállalkozását éppen Kossuth Ferenc támogatja legodaadóbban. A függetlenségi párt nem azért kapott többséget, hogy elveit hirdesse, hanem azért, hogy megvalósítsa őket. A párt vezérei azonban erről tudni sem akartak, pusztán arra kérték és kaptak engedelmet, hogy a haza fia s jelszavakat fentartsák — ebből él a magyar nemzet negyven esztendő óta — hogy a következő népszerű hazafiak maradhassanak a Kormányképességgel dicsekszenek. Hiszen ha Kossuth Lajos és Irányi Dániel eladták volna megoktat, ők is kormányképesek lettek volna! Sorra szedi a kormány tagjait, Kossuttot, Apponyit, Andrást, Darányit, Kossuth Tivadart, Juszt Gyulát, Thaly Kálmánt s alaposan megvilágítja valamennyinek politikai karakterét. Áttér a függetlenségi párt képviselőhöz tömegére s keserű kifakadással jegyezi meg, hogy a sajtóházi hada Fabricsius ezredes elől a lipótvárosi sajtószázalékába futott Te Deumot zengeni azért, hogy sikerült szerencsésen megszáladni a haretérről. Kétszázötven ember élete f orgott kockán. Nobizony a z is sok? Hiszen hetenkint jóval többet veszítünk az amerikai kivándorlás révén, pedig a kivándorlók sokkal több embereket vinnak, mint az ok a képviselővárosok. — Majd a koalíció két-színűségét, a politikai közéletnek erkölcsi alapjától történt megfosztását fejtgeti, azután a szociáldemokrata párttól ir, amelynek nem tagja, de az utolsó szociálistát is külföldön hazának tartja, mint Kossuth Ferencet, vagy Apponyi Albert grófot. — Komoly alapon álló, komoly ellenzék megalakítását sürgeti, perszonáluniós függetlenségi zászlóval. Helt lapot is indít e célból s felszólítja az érdeklődőket, hogy támogassák.

— A bankkétel megszűnése. Már napok óta beszéltek a bankkétel körében mutatkozó

barokk-diszítésen, fényes villamos csallárokban... Igy rohan az élet, barátom... Ezt igazán nem hittem volna azon az éjszakán...

Nem szabad hinni, hogy a Sue Jenő rémregényeire emlékeztető alakok, melyekkel öreg barátom ezen a helyen viaskodott, végképp eltűntek volna a kriminális szín térről. Túl a kévéháson, mely egy darab fejlett kultúrát mutat, az tres telkeken nemes ajánlatos éjjeli sétákat tenni. Mintha valamely tradíció kőné a gonoszteredőket, azveszen tartózkodnak éjjel a városi utcák környékén. A villamos ivilámpák fénykörén túl, a settenkedő sötétben gyakran hallottam megszólalni a rendőrsíp metszően éles hangját.

Az ilyesmi soha sem történt ok nélkül, s azok az emberek, kiket a rendőrök ilyenkor üldöznek, nem kevésbé veszedelmesek, mint az agyonlőtt Sabak Jóska.

Egy igen érdekes emberrel találkoztam a múlt tavasszal a Rivlera kővéháson, ki valamikor egy nagy kriminális drama passzív hőse volt. Jámbor képű, mosolygós arcu, kissé poszkos öreg ár szólított meg. Azt kérdezte tőlem, hogy nem vagyok-e érdély ember? Tagadó válassom után bocsánatot kért és homáttette:

— Tetszik tudni, én székely ember vagyok, Darvas Gabor szemeszter, de már felhagytam a mesterségemmel, mert két há-

zam is van. Azokkal vesződom. Hanem úgy rémlett, mintha az urat valahol láttam volna, mintha beszéltek volna együtt.

Darvas Gabor hírtelen a homlokára esapott.

— Perze, hogy igen, az úr újságíró!

— Az vagyok.

— Tudom már, folytatta, jó régen volt, ide s tova huszonegy esztendeje... nem tetszik emlékezni a Darvas Gábornéra?

— Nem igen...

— Az, aki az urat megöltte... A golyó most is itt van az ágyékomban... Ott tetszett lenni a tárgyaláson... a feleségemet három és fél esztendőre ítélték... Darvas Gábornét...

— Emlékszem... Igen...

Az öreg ember eseme élénken sugárzott. Nagy kedvteléssel folytatta:

— Azóta is sokat emlegettem a feleségemnek...

Kissé megütődve kérdeztem:

— A feleségem? Hát hol van?

— Otthon... az egyik leányom beteg. azt gondolza.

— Ugy. Hat visszavette az asszonyt?

A székely ember szeliden, jámborau tekintett reám.

Soha a házasság intésményét ilyen bővös erejűnek nem láttam.

Zöldi Márton.

kedvetlenesgről, melyet főleg a vidéki pénzintézetek állásfoglalása idézett elő. Hozzájárult egyes nagyobb bankoknak az az eljárása, hogy a betétkártekből kiléptek. A kartelet vezetői belátták, hogy az egyemény alig lesz soká fentartható s a f. hó 24-én aztán hirtelen véget is voltak az egész karteletnek. A jelzett napon délelőtt ugyanis a kartelethez tartozó intézetek megbízottjai gyűlésre jöttek össze, amelyen Ullmann Adolf, a Hitelbank vezérigazgató helyettese, utalva a támadásokra, amelyek a kartelet legutóbb érték, valamint a kiválasztásokra, indítványozta a kartelet megszüntetését. Az értekezlet tagjai nyomban elfogadták az indítványt. A bankkártelet felbontásáról a Budapesti Tudósító útján a következő kommunikát tettek közzé: »A budapesti pénzintézetek a mai napon tartott értekezletükön egyetértőleg elhatározták, hogy a bankok közötti egyezményt a kilátásba vett egy havi határidő tekintetbevételével, folyó évi október hó 25-ével megszüntetik.

— Az új ipartörvény a szegedi Ipar-kamarában. A szegedi kereskedelmi és ipar-kamara által az új ipartörvénytervezet tárgyalására összehívott értekezlet kedden is folytatta tanácskozásait s az osztályülések aznap délelőtti befejezték munkájukat. Déli fél 12-kor a kamara összülést tartott, melyen Perjessy László titkár és Szabó Gyula dr. második titkár, mint az osztályulések előadó, beszámoltak aznap főbb, elvi jelentőségű megállapodásokról, melyeket az érdekeltség a tanácskozások végeredményeképpen kifejezésre kívánt juttatni. Ezek az előadók feldolgozásában a napokban, hivatalos értesítés alakjában is közöltetni fognak, úgy az érdekelteket ipari és kereskedelmi testületekkel, mint a sajtó útján az összes érdekeltekkel. Anyai már az összülésen előadott jelentésekből is kitűnik, hogy úgy a kisiparosok, mint a gyárosok és kereskedők, a legtekélyesebb összhangban, egy más érdekneik minden tekintetben méltányos megbecsülésével és tárgyilagossággal körültekintéssel foglaltak állást a tervezet újítások dolgában, melyek körül az érdekeltség sokat korainak, kiforratlannak, szükségletlennek és károsnak tart, elismerve egyúttal azt is, hogy különösen az iparrendezést és iparoktatás reformja körül a tervezet sok rendkívül becses anyagot vett fel. A zárulás a résztvevők nagy megelégedésével végződött abban a tekintetben is, hogy a rendkívül sokféle ágazó érdekek közt sikerült a kamarai kerület ipari és kereskedelmi érdekeltségének egyetértő, mindegyik ellentétkektől ment állásfoglalását kifejezésre juttatni. Az előbb befejeződés előtt az értekezlet nagy elismeréssel adórt a kamarai előnökségnek a kerületi gyűlés összehívásért és rendezéséért különösen pedig Perjessy László titkárnak és Szabó Gyula dr., második titkárnak, akik a tárgyalás rengeteg anyagát feldolgozták, magát a tanácskozást rendkívül fáradsággal és hozzáértéssel irányították.

— Hólabdarendszer a politikában. A hólabdarendszer Kossuth Ferenc már ismételt kipróbálta a politikában. Az egész ország ellene van valamelyik kormánytervnek. Nosza, Kossuth Ferenc magához citált tíz fővezért, akik ellenkeznek, s mikor a konferenciának vége van, azok — már nem ellenkeznek. A tíz fővezért tisz-tisz alvezért ettől magához — csudák csudája — ezek sem ellenkeznek többé. Az alvezérek a káplánokat, a káplánok

a bakákat citálják magukhoz s mind, mind meglesnek hódítva az eszmének, melytől — un d o r o d n a k. Végül a képviselők mind megvannak nyerve és már most csak — az ország un d o r o d i k. Azonban ez nem tesz semmit. Ezt a hólabdarendszert, mely a eszkekénjárásával szemben fényesen bevált, alkalmazza most Kossuth Ferenc a választójogi reformtervezet — megkedveltetésére is. Ugy tesz, mint az angol a kutyájával. Nem egyszerűre, hanem izenkiint végig le a farkát, nehogy az állat a mütétet nagyon fájdalmasnak találja és felvilonitson.

— Erős Lajos református püspök. A tisztántúli református egyházkerületnek — ami az első szavazás eredménytelensége után már nem is meglepő — Erős Lajos debreceni teológiai jogtanár lett a püspöke Diebold Józseffel, a kormányfőjelöltjevel szeptember, 7-én szótöbbséggel. Az új püspök, aki most 54 éves, rendkívül képzett, világlatott, liberális férfi, aki úgy lelkeskedése idején, mint tanári és tudományon működése során mindig teljes elismerést és nagyrabecsülést vívott ki magának Kiss Aron, az elhunyt püspök örökébe méltó utód juttott Erős Lajos személyében, akinek életrajzi adatai a következők: Erős Lajos 1857-ben márc. 2-án született a bihari megyei Darvas községben. Édesanyja révén a debreceni származású, a debreceni kollégiumba került, amelyet mint az iskola legjobb diákja járt végig. A teológia elvégzése után lelkésnek avatták fel, majd megválasztották előbb Komot, azután Földes, végül Püspök-ladány református lelkészévé választották meg. 1900-ban azonban a gazdag ladányi ekléziát főleérelte a szerényebb íssetűs főiskolai tanárral. Ebben a minőségben a dogmatikát adta elő s több, e szakba vágó tudományos művel gazdagította a protestáns iradalmat. Apologetikája keresett forrasmű. Stílusa világos, keresett és magyaros. Megnyitja a régi református író-papok hagyományát. Mint professor is egyaránt méltó a püspöki székre.

— 5669. A világteremtéstől vett, zsidó időszámítás szerint az 5669-ik újév napjára viradunk tegnap. Tegnap volt ugyanis a zsidók új év napja, mely az engedelmesség, vagyis nagybűjtő napja után a legnagyobb ünnepe a zsidóságoknak. Ezen a napon sárja le, az Írás szerint, Jéhova a nagy főkönyvet, melybe egész éven át az emberek jó és gonosz eszelekedeteit jegyzik be s ekkor vonja meg a mérleget, hogy az engedelmesség napján a szerint írjon elő kik kit élre, vagy halálra, ahogy jó vagy gonosz eszelekedetei esnek társulba. Az ír. boltjai tegnap és ma egész nap sárva vannak és a templom megtelelik ilyenkor ajtatos hívőkkel.

— Az ősz. A gyömböcsöt érlelő ősz hűvös időjárásával, kellemetlen esőzettel, hideg éjszakkal sok betegséget csirgít hirtelen az emberek között. Horutok, tüdőbaj stb. ebben az évszakban szedlik legtöbb aidozatait. Ilyenkor lép fel leginkább járványyszerűen az influenza. Annál könnyebben állja ki az ember ezeket a bajokat, annál kevésbé lépnek fel veszélyes utóajok, mennél nagyobb a beteg ellenálló képessége. Aki az utóhatásoktól szabadulni akar, sőt azoknak elejét akarja venni, az szedjen FERROMANGANIN. Mert a FERROMANGANIN az, mely a vért táplálja, az idegeket erősíti és az emésztést feltölteli előmozdítja. Már pedig a jó emésztés adja meg a test ellenálló képességét és ez teszi képesé a szervezetet arra, hogy kártekon kívül behatásoknak ellenálljon, s a kóros csirákat a szervezetből kiküszöbölje. Sápork és vérszegénység, amely rendszerint fejfájódó leányokkal fordul elő, nemkülömben általános gyengeség és kimerülés ellen is

régóta kitűnő szer gyanánt ajánlják az orvosok a FERROMANGANIN-t, amelynek ennélfogva egy eszed háztartásából sem szabad hiányozni. Egy üveg ára 3 kor. 50 f. vasárnapnál egyfolytán a FERROMANGANIN névre s a — LEÁNYFEJ — védjegyre s utasítsunk vissza minden más hasonló név készítményt. Kapható minden gyógyszerertanban, de biztosan Török József gyógyszerertanban Budapest, Király-utca 12 és Andrássy út 26.

— Új közég a megyében. Az eddig a postamegyei Kiskunmajsza községhez csatolt Pusztamérgest, mint kisközéget f. hó 21-én végleges Csongrád megyéhez csatolták és vármegyének ez az új kisközég, a szintén kisközéggé lett Öttömössel együtt alkot ezennel egy községi körzetet. Az új községnek formális átvetelét a múlt héten nagyobb bizottság csakosította, melyben résztvett: Csatartels Lajos dr. alispán, Nagy Sándor dr. várm. főjegyző, Gyárfás Géza főszolgabíró, Seosa Dossó tanfelügyelő, Ter-novszky Alajos pénzügyigazgató, Horváth Jenő szűnvevő, Megdűs Géza és Ju a Béla jegyző, Pestvargamegye részéről pedig Endre Gyula főszolgabíró és Fűtő Bartalan jegyző. A hivatalos alakítások befejeztével a bizottság megtekintette a község s csudálkorsát fejezte ki azon, hogy rövid négy év alatt az 5000 holdas elvtagból milyen gyönyörűen kultivált vidék lett, melynek közepén egy népes község minden támogatás nélkül, ögyszólván a földből nőtt ki. Délben a mérgezi szőlőtelep-társaság látta vendégül a bizottságot 600 holdas telepen, melynek hatalmas borházában terítettek a t. saságnak. Ebéd fölött a házigazda: P. L. K. Kornél kir. erdőfelügyelő lelkes szavakkal üdvözölte a vendégeket a község aprajajnyajja zászlódszettel, zenezóval vonult fel, hogy az alispánt üdvözölje. A község szónoka arfa kérte az alispánt, hogy vegye jóakarát gondozásába az eddig teljesen magára hagyott községet, juttasson nekik iskolát, imaházat, jegyzőt és eszközzelje ki, hogy a község Ormódi-falvának neveztesse, mert ők, amit elértek, az Ormódi Béla nagybirtokosnak köszönhetik. Az alispán tartalmas beszédben felelt a küldöttségnek. Örömtől fejezte ki a látottak előtt, biztosította a községet jóakarától, mert az a község, mely minden támogatás nélkül oly rövid idő alatt ennyire fejlődni képes volt, megérdemli a támogatást, hogy mielőbb erős, tisztamagyar nagyközég lehessen. Más gondja lesz az iskola felállítására és a jegyző megválasztására, hogy a közigazgatás menete rendeztesse. A község nevének megváltoztatása nem fog akadályokba ütközni. Ismételten igéri, hogy zívén fogja viselni a község ügyeit és lsten áldását kérve a polgárság további munkálkodására, a küldöttségét elbocsátotta és maga is a nép közé ment. A távozó bizottságot szüni nem akaró viharos éjlenzés kísérte, a polgárság pedig az alispán szval után azal a tudattal oszlott szét, hogy az új község valódi életerős fejlődése csak most kezdődik.

— Színházi hír. Szintársulatunk pénteken este nyitotta meg az évadot A bonyi Árpádok »Gyermekek című f. felvonással új színművével. A társulat drámai személyzetének bemutatkozása volt ez, mert eltekintve a darab scenikai rendezésének kifogástalan voltától, a szereplők egytől-egyig olyan művészi összjátékot produkáltak, hogy bizvány merjük állítani, bármelyik fővárosi

Postaosztály / Lakosságszám / Saját érdekében / LEOPOLD GYULA / hirdetés / Budapest, Erzsébet-körút 41. / 300 szék / (Központi lakótelep)

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan:
Garvens-szivattyút
Garvens-művek, WIEN XX/2.
Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyúkszem-et, borkeményedést
azonnal eltávolít a Kaiser-féle
TYÚKSZEMHALÁL
ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb
sósorszesz az
ERŐ SÓSORSZESZ
ára 2 K, 1 K és 30 fillér.
Postán szállítja utánvét mellett a
„KOROS” vegyszert és kozmetikai laboratórium.
GYÉR, BAROSS-UT.

Csmege-konzervok

BARTA-féle csúszgyümölcskonzervek, szörpök, gomba-, bors- és fűszér-konzervek, nemes borovincák, legkíméletesebb minőségben szállítják a legelsőbb flaszerekben.

BÉLHURUT

(hasmenés) leggyorsabban legjobb gyógyszer a BARTA-féle fekete áfonya-ecet, kapszula gyógyszerkészítés, vagy 3-4-öt bérmentve szállítunk utasával is a következők:

Felkai Konzervgyár, Barta József

Felka (Hecsegvgyár) - Kérjen árjegyzékét!

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESSEN
gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KÖRÖGEMER** felkai

TOKAJI CHINA-VASBÓR

Rendkívül kellemes ízű, erősítő és vast. Kín Öreg ára 2 20 kor. Nagy Öreg 6 kor. Kapható gyógyszerboltokban.
Postán küldi: **KOBONA-GYÓGYSZER TÁR** Budapest, Kálvária.

PLATSCH-KVILMOS

elismert legolcsóbb, legzöldebb
FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

fényképezési és festészeti műtermében
BUDAPEST, VII., RÁKÓCI-UT 30.

RIVOLI

készülnek csak elsőrendű művészes
kivitelben fényképnagyítások, aquarell-
és olajfestmények. Másolások teljesm.
bárányra, fára, elefantsontára stb. Bross, fűgölkék, tü stb.,
apró fényképményekkel. Porcellánba égetett fényképek sira-
kővekre stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzékét!

DIGESTOL GYÖK

legkíméletesebb
emésztőpor

Doboz 2 kor.
Postal szállítás díjazs. **FEHER GALAMB** gyógyszerár
BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 53
Kapható minden gyógyszerboltban és drogeriában.

Meglepő hatással

FICHTENIN

a legértékesebb, szabadalmilag védett a lakásban és utca- és területekben is egyéb károsító és azot pocsisok ellen. Legmegbízhatóbb védelem. Használati utasítás minden boltban és drogeriában.

Vendéglátásért Magyarországi részletei:
DIAMANT és VADAS
Budapest, VII., Damjanich-u. 35. - Telefon 21-51.

BOGDANY

szereplője paratlan!

Vásároljunk osztály
sorsjegyet csakis

BOGDANY S.

levárosi sorsjegytársaság r. t. r. t. r.
BUDAPEST, KÁROLYI-KÖRÚT 20.

Dr. KOVÁCS

KÉZPASZTÁJA

3 nap alatt biztosan hat.
Téglés K 1 20
Dr. KOVÁCS gyógyszerár
Budapest, Gyár-utca 17.
„Töltés-tűzők” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal

Beretvás - **MIGRAIN** - pasztillát,
mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.
1 doboz 1 kor. 20 fillér. - Minden gyógyszerboltban és drogeriában kapható.
Főre-
BERETVÁS TAMÁS gyógyszerár
részről, utca 2.
Ingeny postai szállítás 8 doboz rendeléssel.

PARIS SZÁLLÓ

Szállás: Simon Pál
Budapest, VI., Váci-körút 26. sz.
100 szoba 2-30 K-101 legkisebb, kizárólagos-
villanyvilágítással együtt. Parkoló,
szállás a kávéház, étterem. Vilamos vasúti
állomás helyén az Órszék pályaudvarok és
nagy téri.

Melyik vendéglőben étkezik Budapestben?

Schuller Kaszinó-éttermében

VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.
Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J.

hemoptal rendelő-Intézet

1844 Budapestben
született sz. m. r.
Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZEL

zömörkű elöregnek és az egész
világban elismert terjedve.
Első és legnagyobb
gyártó ebben a védő rész-
tár.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

NOXIN

A LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

NOXIN

A szab-
dalmasított
KULCSGAL.

60-15 Minden jobb üzletben kapható.
Hochsinger Testvérek
BUDAPEST.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 63.

Által a legújanyosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgépek,

szalmakaszalók, járgány-cseplőgépek, löhère-cseplők,
asztali-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr.
kaszálók, szecskavágók, rápavágók, kukorica-
morzsológok, darálók, őrlőmalmok, egyetemes
acél-ékek, 2. és 3-vasú ekek és minden
egyéb gazdasági gépek.

Bor és földeladás.

Alólírottak szarvasi szőlőjében 120 hektoliter bora, Fábian-
sebestyénben pedig 56 hold földje eladó.
Ezekre nézve Szarvason felvilágosítást bármikor ad
Sarkadi Nagy Mariska.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Óh jaj!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona

Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

N Á D O R,
GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, Vi. Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított!

Kapható Szentesen: Farkas Eugenia, Ferenczy Árpád, Török János, Várady h. ifj., Vecsery Miklós és Sajó György gyógyszerárakban. 26—1

Ertesítés.

Tisztelettel hozom a t. közönség tudomására, miszerint gőzmalmomban az őrlés, az automatikus őrlésre törtéendő átalakítás miatt e hó vége felé 5—6 nap szünetelni fog. Egyben tudatom, hogy a tisztán eredeti őlezésű első minőségű búkk tűzifa, valamint a telepen száraz vágott tűzifa legolcsobb árakon kaphatók. Téglagyáramban pedig mindennemű téglá és tetőcserép bármily mennyiségben jutányos áron beszerezhető.

2—1

tisztelettel:

ifj. Zsoldos Ferenc

Eladó lokomobil.

A magyar államvasútak gépgyárából kikérült, 8 év óta használatban, és jó karban levő 8 lóerejű lokomobil, cséplőgéphez alkalmas, — eladó.

Értekezni lehet ez iránt Csúcs Károlylyal.

FEKTOR

az egyetlen
hashajtó limonádé.

Kellemes ízű, gyors és biztos hatású.

Szükséges minden háztartásban!

13—1.

Kapható mindenütt. Üvege 80 fill.
„KOLUMBUS“ vegyszéri gyár részvénytársaság.
Budapest, VIII., József-útca 16—18.

SIRUP-PAGLIANO a legjobb vértisztító-szer. Feltalálója Girolamo Pagliano firenzei tanár, 1838 óta állítja elő. Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtó-szer, mely 1838. óta sok ezer családnál a legjobb eredményreleadást adta. Orvosi rendellete minden jobb gyógyszerárban kapható. Megszünteti a székrekedést és annak következményeit, mint vértorlás és fejbe stb. előmozdítja az anyagcserét és vértisztítóan hat bőrküvések, csusz, közvesznél stb. Megrendelések intéződik: Girolamo Pagliano tanár, Florenz (A 64) Via Pandolfini, Elismerő levelekét és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselet: Dr. F. Herzig, Wien, VII. (A 64) Mariahilferstrasse 48. Gyógyszerárak fóleraként kedvező feltételek mellett kerestetnek. 9—5

Hirdetmény.

Özv. Ghyczy Emilné fidián és rekettyési földje egy tagban, vagy apróbb részletekben szabad kézből eladó. Bővebb értesítést ad **Dr. Purjesz János** ügyvéd, kivel az alku is megköthető.

Figyelem.

Lajos Károlynak III. kerület, Sarkadi N. Antal-útcái háza, nagynyomású földje, Szentesi, és Szentlenses vidéki takarekpenziári részvényei, gőzcséplőgépei, vasasztergója, lúró-gépjel, lakatoszerszámjai, gyalupad, faasztergó, méhe, méhkaptárjai és hozzá való lépkerekek, viasz, szőlősajtó boros és olajshordók **eladók.** 3—1

1908—908.

Hirdetmény.

Szentes város adóhivatala részéről közhírré tétetik, hogy az adóhátralékban lefoglalt ingóságok um: bútorok, jószágok stb. október hónap hétfő és csütörtöki napjain, mindenkor délelőtt 10 órakor fognak a Juranak-léle ház udvarán nyilvános árverésen eladni.

Szentes, 1908. évi szept. 19.

Farkas Mihály

2—1 adóügyi tanácsnok

A magyar újságírás szenzációi I

A NAP

a magyar közönség legkedveltebb lapja.

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és körlehetetlen szószólója.

Főszerkesztő:

Felölős szerkesztő:

BRAUN SÁNDOR HACSAK GÉZA

Naponként 125.000 példány!

Egy szám: 2 krajcár.

A Nap előfizetési ára:

Egész évre 16— K |||| Negyedévre 4— K

Félévre . 8— K |||| Egy hónapra 140 K

FIDIBUSZ

A legkitünőbb magyar érclap

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!

Mesés olcsó!

= Egy szám: 5 krajcár =

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 6— K |||| Negyedévre 150 K

Félévre . 3— K |||| Egy hónapra 50 K

Mutatványszámokat hűld a kiadóhivatal:

Budapest VIII. Rökk Szilárd-útca 9

Szegedi iparösszövetkezet,

mint az

Országos Központi Hitelszövetkezet tagja

BUTORCSARNOKA

Szeged, Aradi-útca 6. sz.

ajánlja a bútórvásárló közönségnek

dúsan felszerelt asztalos és kár-

= pítózott bútó raktárát, =

hol állandóan a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivételig

több száz szobaberendezés 5—1 készletben.

Ugy költségvetéssel, mint kézi rajzokkal készségesen szolgálunk.

= Telefon szám 455. =

Hirdetmény.

Szentes város belső kertjében lévő lugas szőlő 1908. szeptember hó 29-én kedden délelőtt 8 órakor nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett elfog adni.

Szentes, 1908. szeptember 24.

Kalpagos.

gazdasági tanácsnok.